

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak :
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Mult, jelen és jövő.

Tisza Istvánnak, a szabad-
elvűpártban tett bizalmas nyilat-
kozata jellemzi a jelent, s kö-
vetkeztetni enged a jövőre. E
nyilatkozat a következő :

„Nehéz és fáradságos ösvé-
nyen indultam el, mondta a
kormányelnök néhány nap előtt.
Az első hadjáratot megvittuk
sikerrel. Vegye ki belőle min-
denki azt az érdemet, mely őt
megilleti. Am én jól tudom,
hogy az az eredmény, a melyet
eddigelé elértünk, nem sokat
jelent. A parlament munkaké-
pességének helyreállítása, ugy
lehet, csak muló efemer jelen-
ség. Az első jelentős sikert én
magamnak csak akkor fogom
bevallani, ha a magyar képvisel-
előház munkaképességét állandó
és biztos alapokra helyeznem
sikerült.”

E nyilatkozatból pedig nem
olvasható ki egyéb, mint az,
hogy Tisza István gróf egyik
első és legfontosabb feladatának
tekintti a házszabályok célszerű
és a tanácskozás menetét meg-
könnyítő módosítását. Lehet,
sőt valószínű, hogy a képviselő-
ház őszi munkaprogramja még
nincs megállapítva, az azonban
igen valószínű, hogy a házszab-
ályok revíziója ebben a prog-
ramban helyet fog foglalni.

A képviselő urak nyári üdülése
alatt a miniszteriumokban tevé-
keny munka fog folyni. Vala-
mennyi miniszternek van készülő
előterjesztése, mely a polgárok
egy-egy fontos érdekkörét fogja
felölelni. A nyári szünet politi-
kai csendjében lesz rá alkal-
munk, hogy e készülő munká-
latokra visszatérjünk, ezuttal csak
arra akarunk utalni, hogy e
belügyi munka előtt a Háznak
mindenképen rendeznie kell még
majd a függő gazdasági kérdé-
seket, a kiegyezést, a tarifát és

a külföldi szerződéseket. — A
véderőtörvény revíziójára, ugy
lehet, csak később kerül a sor,
az előbb említett javaslatok
azonban fontosságuknál fogva
minden egyébnél — költségve-
tés kivételével — elsőbbséggel
birnak.

Ilyenképen az őszi ülészak
programmjának megállapítása
csak szűk keretek között mo-
zoghathat, mely keretet a dolgok
természetes menete szabja meg.

Hogy az ellenzék kemény
csatát fog vivni a most már
újra tömörült szabadelvű-párt
ellen, az sokkal bizonyosabb,
mint nem. De hogy hol, melyik
kérdésnél fog a csata kiütni,
azt még most nem lehet meg-
állapítani. Lehet, hogy a kiegye-
zésnél; lehet, hogy a házszabály
revíziójánál.

A kormányelnök és a szabad-
elvű-párt azonban engedni nem
fog, ezt Tisza István fenti nyi-
latkozata kétségbevonhatatlanná
teszi. El vannak készülve a leg-
komolyabb csatára.

Császka György

Szabadka város tanácsa, *Biró Ká-
roly* dr. elnöklete alatt, ma foglal-
kozott az egyházmegyét ért gyász-
szal. Elhatározta, hogy a káptalan-
hoz részvétáviratot intéz, hogy gyász-
jelentést ad ki és hogy a temetésen
küldöttségileg képviselteti magát. A
küldöttség tagjai lesznek: *Vojnich*
Máté helyettes polgármester, *Bóbits*
József dr. kulturtanácsos és *Jóó*
Aurél főjegyző.

A részvét távirat a következő

Főszékesegyházi Káptalan
Kalocsa.

A szeretett Főpásztorunk halá-
lával egyházmegyénket ért nagy
veszteség mély fájdalommal tölti
el városunk közönségét, akik az
elhunytban nemcsak a jóságos fő-
papot, a nagy magyar hazafit, ha-

nem városunk diszpolgárát is gyá-
szoljuk. Az isteni gondviselésbe
vetett hitünk adjon megnyugvást
a nagy veszteség fölött.

Dr. Biró Károly
polgármester.

A város gyászjelentése a követ-
kező:

Szabadka sz. kir. város tanácsa a
város közönsége nevében is szomo-
rodott szívvvel jelenti, hogy nagy-
méltóságú és főtisztelendő *Császka*
György kalocsai és bácsiérsek ur,
Szabadka sz. kir. város diszpolgára
f. 1904. évi augusztus hó 11-én el-
hunyt. — Az örök világosság fényes-
kedjék neki.

A város koszorut is helyez rava-
talára.

* * *

A Szent-Teréz plebiánára ma táv-
irati értesítés érkezett arról, hogy a
temetés kedden reggel nyolc órakor
lesz.

A katolikus legényegylet rend-
kívüli választmányi ülésén a mély
fájdalomnak adtak kifejezést és a
nagy főpap emlékéét jegyzőkönyvük-
ben is megörökítik.

A Kath. Kört a temetésen *Antu-
novics* József elnök fogja képviselni.

Elutaznak a temetésre: *Mamusich*
Félix kanonok plebiános, *Mokossay*
Mátyás esperes plebiános és *Jeszeno-
vics* János plebiános is.

A gyász Zomborban.

Mikor a halál hir reggel 9 órakor
Zomborba érkezett. *Hauke* Imre
polgármester rögtön kitűzette a vá-
rosháza erkélyére a gyászlobogót és
sürgősen összehívta a tanácsot
ülésre.

A tanácsülésen *Hauke* Imre pol-
gármester tudatta a tanáccsal a
lesújtó gyászhiert: *Császka György*
dr. kalocsai érsek, e város felejthe-
tetlen jóttevője és diszpolgára elhunyt.
A tanács tagjai mély részvétel
fogadták a polgármester jelentését
a gyászesetről

Ezután a tanács a halálesetből
kifolyólag a következő határozatokat
hozta:

Részvétsürgűnyt intéz a kalocsai
főkáptalanhoz.

A temetésen, amenyiben a vég-
leges intézkedésekről értesítve lesznek
küldöttséggel képviselteti a várost.

A város nevében koszorut helyez
a ravatalra.

A gyász Baján.

Tudositónk írja: A bajai közönség
körében megrendítő hatást keltett a
legjobblelkű főpásztor váratlan ha-
lála. A „Bajai Hírlap“ külön kiadás-
ban jelentette a mély gyászt a bajai
közönségnek, melyet *Császka György*
számos jótékonyssággal halmozott el.
Utolsó bajai látogatása bérmutja
alkalmából, 1902. nyarán történt,
mikor felekezeti és társadalmi kü-
lönbség nélkül óriási lelkesedéssel
ünnepelték a nemeslelkű főpásztort.
Mulhatatlan emlékü és örökbecsű
ténye marad a bajaiak szívében csak
azon hónapokkal előtt eszközölt
ténye, hogy a Miasszonyunkról ne-
vezett iskolánénék vezetése alatt
álló bajai felsőbb leányiskola épü-
letét 40.000 kor. adománnyal restau-
ráltatta és polgári leányiskolává ala-
kította át. Középületeinkről gyászlo-
bogó hirdeti elmulását a szeretett
főpásztornak, kinek lelkiüdveért min-
den bajai ember ajkáról száll Ég
felé a forró imádság: In Paradisum
deducant Angeli....

Császka utóda.

A P. H. írja: Az elhunyt *Császka*
György kalocsai érsek utódjára vo-
natkozólag főpapi körökben és kor-
mánykörökben már megkezdődtek a
kombinációk. Leginkább azt beszé-
lik, hogy az érseki székre gróf
Mailáth Gusztáv erdélyi püspököt
szemelték ki. Gróf Mailáth erdélyi
róm. kath. püspök egy idő óta min-
dent megtett, hogy előhaladásának
utját egyengesse. A szentszékekhez
folytonosan jó információkat küld-
nek róla, mert megnyerte a maga
részére azokat a köröket, melyek
Rómában befolyással birnak.

Igaz ugyan, hogy ott még meg
kell küzdeni azzal a törekvéssel,
mely *Dessewffy* Sándor csanádi püs-
pököt akarja előbbre juttatni, leg-
inkább azért, mert *Dessewffy* már
régebbi idő óta a pápa személyes
barátságával dicsekedhetik.

ŐSZI VETÉSHÉZ!

A kinek még vetőgépe nincsen, az ne
mulassa el, hogy minél előbb egy „Unicum-Drill“ vagy „Kincsem“
vetőgépet beszerezzen. Az „Unicum-Drill“, valamint a „Kincsem“ vetőgép az egész országban a legelterjedtebb
vetőgép, Csupán Szabadka sz. kir. városában több mint 300 drb, működik a t. gazdaközönség
legjobb megelégedésére. — Többek közt vettek: Nsgos *Regényi Lajos* úr, Nsgos *Kiss Ábel*, Nsgos *Dr. Rádics Péter*, *Sztipics Fábán*, *Malagurszky Máté*
Pálfi, *Dr. Dekker Gyula* kir. ítélőtábla bíró, *Báro Vojnics István*, *Racsman Janos* urak és még igen számos szabadkai földbirtokos.
Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgépek a legszabályosabban vetnek akár a sik földön, akár lejtős vagy hegyes vidéken.
Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgép Bács-Bodrogh és Csongrád megyék részére kedvező fizetési feltételek mellett.
kizárólag nálam kaphatók és pedig eredeti gyári árban

Telefon szám : 288.

Tisztelettel

SZÜCS ÖDÖN

Szabadka, Raichl-féle palota.
A vasutnak átellenében.

Kíváncsian várják a magyar kormány állásfoglalását, amire lényeges az, hogy gróf Mailáth Gusztáv az utóbbi időben jelentékenyen megváltozott Tudniillik gróf Mailáth most már nem foglalkozik politikával hanem egyházának ügyeit aképen vezeti hogy ebben a politika ne játszasson szerepet. A néppártal megszakította az összeköttetést és mindenképen arra törekszik, hogy magát megbízhatóvá tegye a kormány előtt.

Tudósítónk erre vonatkozólag a következő távirati jelentést küldi:

Budapest, aug. 13.

Még be sem zárultak az elhunyt kalocsai érsek koporsója után az érseki kriptá kapui, s máris megindultak a kombinációk utóda felől. Egyházi körökben — mint nekünk Budapestről írják — bizonyosra veszik, hogy a kalocsai érseki szék ezuttal nem sokáig marad betöltetlenül annál is inkább, mert az ország legelső egyházi méltóságát viselő hercegprimás betegeskedik, s nem végezhet nagyobb egyházi funkciókat. *Beavatottak szerint az új kalocsai érsek gróf Széchenyi Miklós győri püspök lesz.* Legtöbb kilátása a kalocsai érsekségre gróf Majláth erdélyi róm. kath. püspöknek volna, de gróf Majláth egyelőre nem hajlandó távozni erdélyi egyházmegyéjéből. Egyébként is beavatott egyházi körökben őt tekintik a leendő hercegprimásnak, aki annak idején Erdélyt csakis Esztergommal fogja fölcserélni.

A ravatalon.

A budavári palotát, ahol a kalocsai érsek meghalt, mára, a temetés napjára teljesen gyáspompába vonták s az egyhangú, komor feketeséget csak a tömérdek nyíló virág teszi kissé élénk, amelyek életében kedvencei voltak az elhunyt főpapnak. A palota oromzatán fekete lobogó hirdeti a gyászt s teljesen feketébe van vonva a kapu is, melyre kitűzték az érsek cimerez gyászjelentését. A gyászjelentés szövege a következő.

Nagyméltóságú és föltisztelendő dr. Császka György kalocsai és bácsi érsek, valóságos belső titkos tanácsos, a Lipót-rend nagykeresztese, az első osztályú vaskorona rend vitéze, pápai trónálló, római gróf stb. Született 1826. dec. 4-én, meghalt 1904. aug. 11-én.

A ravatal az első emeleten levő szalonban van felállítva, melynek ablakai az Uri-utcára nyílnak. A gyönyörű görögstíliu alpakra koporsót tömérdek virág veszi körül és jobbról-balról ezüst gyertyatartókban viaszgyertyák égnek. Az érseken lilaszínű misemondó ruha és fehér püspöksüveg van, kezében feszületet tart. Jóságos arca a sok szenvedés alatt sem változott, de szinte egészen fehérre halványult.

A ravatalt a délelőtti folyamán rengeteg ember tekintette meg s az entreprise huszárjainak, akik diszciplinát teljesítettek, ugyancsak dolguk a rend fentartásán. Az érsek elkiüdvéért oldalkanonokja, dr. Zundl Péter a koronázó Mátyás

templomban délelőtti 10 órakor rekviemet celebrált, amelyen a gyászoló család vett részt.

A holttetem elszállítása.

A beszentelést délutáni 6 órakor végzi dr. Kohl Medárd püspök s azután a koporsót az entreprise fourgonján a keleti pályaudvarra viszik, ahonnan este 10 óra 20 perckor indul a vonat Kalocsára.

A holttesttel utazik a család, Zundl kanonok és dr. Révay Tibor érseki titkár Kalocsára a koporsó vasárnap hajnalban 4 órakor érkezik és akkor az érseki palota kápolnájába viszik és ott teszik ravatalra.

Egészségügyi muzeum.

— Kulturpalota nálunk. —

Már hónapokkal ezelőtt megemlékeztünk arról a mozgalomról, melynek célja egy egészségügyi palota felállítása Szabadkán. Ez a mozgalom azóta nem szűnt meg.

Liebermann Leo dr., egyetemi tanár is nyújtott be ajánlatot a tanácshoz az egészségügyi muzeum berendezésére vonatkozólag. Ezzel a javaslattal is ma foglalkozott a tanács és a javaslatot érdemében elismeréssel veszi tudomásul és fogadja el.

A felállítás időpontját azonban most nem határozhatja meg azért, mert helyet nem tudna kijelölni a muzeum részére. A közkönyvtár és muzeum mostani helyisége szűk és kibővítésre szorul. Ha majd ez megtörténik, akkor az egészségügyi muzeum berendezését semmi sem fogja akadályozni.

Pedig a tanács élén Biró Károly dr. polgármester mindent megtesz, hogy ez megtörténhessék fényes cáfolatául azoknak, akik mindent egyszerre akarva, hol ebben, hol amabban az ügyben emlegetnek mulasztást.

A polgármester és a tanács már most is foglalkozik a kultur palota felépítésének eszméjével, sőt már helyet is szemeltek ki a kulturpalotának. Természetes, hogy ily intézmény felépítése nem néhány perc elhatározásának eredménye. Száz meg száz körülménynek mérlegelésére van szükség a kifogástalan siker érdekében. Mindeniben megnyugvást kelthet tehát csak az, hogy az előkészítés e munkája egy polgármester, mint a tanács részéről már régóta folyik.

Kilátásunk van tehát arra, hogy lesz most már kulturpalotánk, amelyről anyit irtak, s hogy a gáncoskodóknak ez lesz a legmeggyőzőbb felelet. Ebben a palotában helyezik el az egészségügyi muzeumot is.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, augusztus 13.

A bajai politikai élet perspektívája

De strigis vero, quae non sunt. . . . Vagy-ha úgy teszik; ahol nincs ott ne keress. És ha mindezek ellenére mégis a bajai politikai élet rajzának szentelek pár sort, úgy ez kizárólag azért történik, mert mostanában Baján minden ember politizál.

A holt saison esendélete politizálásra készített kereskedőt és iparost egyaránt és a műhelyeknek munkától lázas láráját a politikai viták zürzavaros muzsikája váltotta föl.

Izgatják a kedélyeket a kilátásban levő őszi választások esélyei és a nagy vita pointje: megválasztják-e még egyszer a Kossuthpárti Rajk Aladárt, vagy se.

A nép bizik a bajai választólistába a választói jogot szabályozó új törvény folytán bekerült mintegy 400 új szavazóban és ezeknek szilárd meggyőződésük, hogy a Rajk Aladár 19 többsége most immár 119-et tesz ki. — A 48-as párt meggyőződésről ellenzéki elem neheztel, amiért nem tartott ki a fiatal honatya a nemzeti jogokért való küzdelemben mindvégig és kurucságában semlegességet vállalt. — A város érdekeiért negyedszáz év óta sáfárkodó szabadelvű párt pedig szervezkedik és tért hódít a választóközönség minden rétegében.

Olyan jelöltet emelgetnek az új választásra akinek neve népszerű és kedves a széles nagy Bácsországból és aki, ha a mandátumot elvállalja, visszahódítja a bajai kerületet a szabadelvű eszméknek egy csapásra.

Vojnits István báró sürün jár le mostanában Bajára és ez isgatja az ellenzéki sziveket. Ugy hirdik föl is lép Baján a legközelebbi ciklusban és akkor az ellenzéki érának lefujtak minden bizonynyal.

Mert tudja ma már mindenki, hogy a mi évtizedek óta vajudó vitális érdekünk, a dunai áthidalást, nem az ellenzéknek harmadfélve országgyűlési agitációja segítette diadalra, hanem az a lankadatlan sáfárkodás, melyet a hidért épen a szabadelvű párt bajai korifeusai kifejtettek. Tudják, hogy megkaptuk volna a hidat most már minden külön interpelláció nélkül is, mert megérett ez az országos fontosságú közgazdasági kérdés a realizálásra.

És hogy véletlenül ellenzéki aera alatt ment teljesedésbe a bajaiaknak ez a hő óhajta, az nem jelent az ellenzék érdemkönyvében egy jöttát sem. Legföljebb azt demonstrálja, hogy a szabadelvű kormány kész szolgálni a bajai érdekeket a jövőben is, megbocsájtva azt a bűnét ennek a kerületnek, hogy három évtizeden át vallott elveitől történetesen eltántorodott.

Megmutatta a nagylelkű tényével a kormány, hogy az a világgá röpitett fantazmagória, mintha Baja városa a szabadelvű kormány „mostoha gyermeke” volna csak hangulatkelésre jó szofizma és hogy ennek a

városnak ipara kereskedelme egyedül és kizárólag a szabadelvű eszmék egisze alatt virágozhat föl újra.

És alig, hogy tető alá került a hid ügye, máris újabb instanciával fordul a kormányhoz Baja város közönsége.

A 76-ban elvesztett törvényszéket sirják vissza immár évek óta és ennek a visszahódítása lesz majd feladata a jövő ciklus bajai követének.

Soha fonákabb helyzet, mint ha majd Rajk Aladár az igazságügyminiszter buktató 48 as követ lesz kénytelen visszakérni ezt a vitális intézményünket Plósz Sándortól, akit ő és Baja város közönségének egy része csak nemrég delezített olyan minden ok nélkül való módon. Igaz ugyan, hogy az igazságügyek legfőbb adminisztrátora messze felül kell, hogy álljon az egyéni bosszuvágy szülte érzelmeken, de nincs az országban ember, aki neheztelni fog majd rá azért, ha — felülkerekedvén benne is az örök emberi — egy kis utalással az országnak súlyos gazdasági helyzetére, kerekén elutasítaná ezt az ellenzéki oldalról és épen az őt kibuktató képviselő részéről jövő megkeresést.

Az ilyen és ehhez hasonló gondolatok foglalkoztatják mostanában a bajai közvéleményt és a választópolgárok többsége, mely szívesen hajtja meg a lobogót a törvényhatósági ellenzék tevékeny ellenőrző munkája előtt, leplezetlenül kívánja vissza — egyenesen a város fejlődése érdekében — a kormánynek egész jövőt jelentő jóindulatát és a szabadelvű eszmék diadalát.

— **Személyi hírek.** *Vojnits István báró,* az orsz. szabadelvűpárt alelnöke a héten két napon át Baján tartózkodott. — *Rajk Aladár* dr. Baja város orsz. képviselője f. hó 12-én a st-louisi világgkiállításra és onnan amerikai tanulmányútra indult.

— **A bajai gyümölcsészeti egy-let** f. hó 18-ától 21-éig érdekesnek és tanulságosnak ígérkező gyümölcskiállítást rendez mely iránt városzerte élénk az érdeklődés. A rendező bizottság élén Nádas Sándor áll. képezdei tanár áll.

— **A Sugovica áldozata.** A bajai rendőrkapitányság által már ismételt és büntetés terhe mellett megtiltott szabadban való fürdés pénteken délután megint áldozatot követelt. Sasics Szávó szabó tanonc pénteken este a szabad Sugovicában való fürdés közben nyomtalanul eltűnt a habokban. Hulláját mindeddig nem találták meg.

— **A vasvillába ült.** Sós Imre, mélykúti legény, ki Baján Jerkovich Sándornál van mint kocsis, a héten egy szekér szénát hozott haza. Leszállásnál azonban nem vette észre, hogy a szekér oldalához egy vasvilla van támasztva, és oly szerencsétlenül csuszott le a széna tetejéről, hogy a vasvilla egyik ága Sós végelébe hatolt. Súlyos de nem életveszélyes sebével a bajai városi kórházban ápolják.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.**

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alattl ezéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

Kendergyár Szabadkán.

Fiedler János, komáromi kendergyáros ajánlatot nyújtott be a tanácshoz, melyben kijelenti, hogy bizonyos feltételek mellett kész Szabadkán kendergyárat építeni.

Ezzel az ügygyel a dr. *Biró Károly* polgármester elnöklete alatt megtartott mai tanácsülés foglalkozott.

Az ajánlattévő meglehetősen nagy követeléseket sorol fel ajánlatában. És pedig kéri a várostól a többek közt:

Kétszáz ezer korona hozzájárulást. Tizenöt évi adómentességet.

Ezzel szemben felállítana egy kender- és lenbevéltőt és egy kötőanyaggyárat. Az elsőben naponként mintegy 100—150 munkást, a kötőanyaggyárban 60—80 munkást foglalkoztatna.

A tanács ma az ajánlatra érdemben határozatot nem hozott. Elhatározta azonban, hogy az ajánlattévő Fiedler János, komáromi kendergyárost meghívja Szabadkára, hogy itt a fontos ügyben személyesen tárgyalhasson vele.

HIREK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Augusztus 14. A nyomdászok szakegylete táncszünetet tart a városligetben.

Augusztus 14. Népiünnepély kirándulással Kamaráson.

Augusztus 20. A cipészek szabadkai szakegyletének mulatsága a Hungáriában.

Szeptember 3. A szabadkai magyar asztaltársaság szüreti mulatsága a városligetben.

Szeptember 3. A máv. szolgaszemélyzetének bálja a Polgári szálloda kerthelyiségében.

Országos vásárok. Temesváron augusztus 11—15-ig. Nagybecskereken augusztus 11—14-ig.

— Személyi hír. *Schmausz* Endre főispán nyolc napi távollét után ma délelőtt hazaérkezett és megkezdte hivatalos működését.

— Ünnepi istentisztelet. *Mamuzsich* Félix kanonok-plébános meghívta a városi hatóságot az augusztus 20-iki szt. István napi ünnepélyes istentiszteletre és körmenetre. A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a tisztviselei kart felhívja az ünnepségeken való megjelenésre.

— A tanácssterem új díszé. Szabadka közönsége tudvalevőleg megfestette Kossuth Lajos életnagyságú képét *Szirmay* Antal festőművészszel. Szirmay, aki városunk szülötte, nagy gondnal és alaposággal felelt meg a megbízásnak. Az életnagyságú kép, amely híven tükrözteti vissza Kossuth alakját, tegnap érkezett meg és már el is helyezték a tanácssteremben.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Va'ász* Jenő zombori pénzügyi kezelési gyakornokot a zombori pénzügyigazgatósághoz irodatisztte nevezte ki ideiglenes minőségben. — *Gruber* Gyula tornatanárt, városunk szülöttjét a mai hivatalos lap szerint a nagy-szebeni állami gymnasiumba torna tanárnak a vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte.

— **Eljegyzés.** Ifj. *Dezsy* Dezső dr., pacséri gyógyszerész, eljegyezte *Szabados* Ilonka kisasszonyt Szabadkán.

— **Fogyasztási adó tárgyalások.** A napokban érkezett pénzügyminiszteri leirat értelmében f. hó 16 ára hívta egybe dr. *Biró Károly* polgármester a fogyasztási és italadó ügyben az első értekezletet. A város közönségének ezen vitális érdekű ügyében a polgármester személyes interveniálása feltétlen szükséges lévén, Császkára keddi temetésén dr. *Biró Károly* nem vehet részt.

— **Bizottsági ülés.** A kórházügyi bizottság f. hó 16-án, kedden d. e. fél 12 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

— **Temetés.** Ma délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra *Sztipics* Lázár nagybirtokos, városi törvényhatósági bizottsági tagot nagy részvét mellett. A gyászszertartáson, amelyet *Mamuzsich* Félix kanonok-plébános végzett nagy segédlettel, megjelentek *Schmausz* Endre főispán, dr. *Biró Károly* polgármester és még igen sokan városunk előkelőségei közül.

— **A földműves iskola évváró vizsgája.** A szabadkai földműves iskola évváró vizsgája a legnagyobb valószínűség szerint a jövő vasárnapon, vagyis folyó hó 21-én fog megtartatni. Egyelőre csak ennyit jelezhethetünk az érdeklődőknek, miután az ez irányban jó eleve megtett lépésekre nézve még hiányzik a megerősítés.

— **Koresmárosok értekezlete.** A szabadkai koresmárosok holnap, vasárnap délután 3 órakor Varga Horgosi Lukács Eötvös-utcai vendéglőjében, a létesítendő szikvizgyár-ügyében értekezletet tartanak.

— **Új temetkezési egylet.** Tavankut és környékén új r. katolikus temetkezési egylet alakult.

— **Szocialista gyűlés.** A szabadkai szociáldemokrata pártszervezet holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor a régi gymnasium udvarán népgyűlést tart, a melynek napirendjén a következő tárgyak szerepelnek: 1. Mit akar a szociáldemokrata párt. 2. A gazdasági és politikai helyzet. 3. A szakegyletek feloszlása. 4. Az igazságszolgáltatás Magyarországon.

— **Katonazene az Otthonban.** Holnap, vasárnap este ismét hangversenyt tart a 86. gyalogezred zenekara az Otthon kávéház helyiségében a következő változatos programmal: 1. Offenbach: Nyitány „Orpheus a pokolban” operetéből. 2. Waldteufel: „Legjobban szeretve” keringő. 3. Offenbach: Nagy finale „Hoffmann meséi” operetéből. 4. Lehár: „Magyar Ábránd” hegedűsolóval. 5. Drescher: „Mi ujság” egy-

veleg. 6. Lincke: „La gran via” keringő. 7. Fučik: „Magyar dal és tánc” egyveleg. 8. Heinecke: „Exotikus” induló.

— **Új állami iskola.** A monostorszegi közs. iskolák államosításának ténye a befejezés felé közeledik. A község megbizottai ugyanis a napokban irták alá az építkezésre szükséges 30 ezer koronás kölcsön adóleveleit. Az építkezés a kora tavaszon megkezdődik. Így a magyar nemzeti népnevelés ezen exponált községben is méltó otthonra lel. A már évek óta huzódó ügy gyors fordulatát az utóbbi idők eseményeinek és Alföldy Géza új iskolaszéki elnök tevékenysége javára írhatjuk.

— **Megölte magát.** Istenes Varga Fábrián 65 éves adai viharos multu egyén f. hó 6-án átvándorolt Moholra, ott a Tiszán lévő tutajokon bucsut vett a világtól, pisztolylyal fejbe lötte magát s még nagyobb biztosság kedvéért a T szába ugrott, a honnét hulláját másnap fogták ki.

— **Anyakönyvi hírek.** Haláltak: Mészáros Jenő 4 hét, Tumbász János 14 hó, Simon Etel 5 hó, Lengyel Mátyásné Wajger Mária 31 év, Kopunov Katalin 4 nap, Vukovics Róza 6 nap, Zemkó István 21 nap, Kuluncsics Péter 1 hó, Matus Antal 67 év, Mukics Anna 3 nap, Hegedüs Mátyás 23 év. Eljegyzés: Crnkovits István Popus Ágnessel, Szekenderovics Alajos Vukovics Máriával. Házasság: Szóter János Mészáros Julissal.

— **Az influenza feltünésekor** — körülbelül 10 év előtt — divatbe tegségnek látszott és nevettek rajta. Idővel azonban ezt a kéretlen veudéget alattomos és veszélyesnek kellett megismernünk. Veszélyes különösen ama utóbajok végett, melyekkel jár. Ezen utóbajok legrosszabbika a légutak és légzőszervek tartós hurutja, mely gyakran súlyos tüdőbajjává fejlődik. Ajánlatos tehát minden hurutnál, mely az influenzából fejlődik, oly szert használni, mely minden hátrányos következményeknek elejét veszi. Ilyenmü kiváló szer a „*Sivolin*,” kellemes ízű, jól emészthető és jótékony hatású szirup, melynek alapelvei Thioeol és narancshéj-szirup. Ezen kitünő gyógypréparatum minden hurutnál fényesen beválik, mert a legrövidebb idő alatt megszünteti s így nem eléggé ajánlható.

— **A metereologia intézet jelentése.** (Budapest, 1904. aug. 12.) Száraz, meleg idő várható.

Szabadkaiak Hódmezővásárhelyen.

A gazdakör tagjai f. hó 21-dikén rándulnak át a hódmezővásárhelyi kiállítás megtekintésére.

Az iparosok ma este az ipartestületben értekezletet tartottak, melyen többen jelentek meg és elhatározták, hogy csoportosan átrándulnak Hódmezővásárhelyre f. hó 15-én, amikor a vonatnak csatlakozása van a Szegedről Hódmezővásárhelyre induló kőnyvonattal.

Azok az iparosok, akik az értekezleten nem jelentek meg, de átmenni szándékoznak, kéretnek, hogy társaikhoz a szabadkai pályaudvaron csatlakozzanak.

Több iparos, *Reisner* Lajos vezetésével, már ma este átrándult Hódmezővásárhelyre, hogy a megnyitáson jelen legyenek. Ezek a 15-ikén indulókat a hódmezővásárhelyi pályaudvaron várják.

Sakkverseny.

Az ötödik fordulója a versenynek érdekes játszmák közt telt el. Vajda Sáfrán francia védelmével szemben biztos állás után torony áldozattal nyert 22 lépésben.

Sztrókay egy gyöngye lépését *Matievics* teljesen kihasználta s gyönyörű támadással, huszár áldozat után 22 lépésben nyert. E játszma is szépségdijra fog pályázni.

Grüner Salamonnal szemben mindjárt a parthie elején kvalitást nyert s 42 lépésben megnyerte sicíliai védelmü parthieját.

Zambelly bár tisztelet veszített *Brenner* ellen, később utóbbi elnézése folytán 27 lépésben nyert.

A versenyzők állása a következő: *Grüner* 4 (1), *Vajda* 3 (2), *Zambelly* 3 (1), *Brenner*, *Matievics*, *Sztrókay* 2—2, *Salamon*, *Sáfrán* 1—1.

A versenyen érdeklődőket szívesen lát a rendezőség a Nemzeti szálló külön helyiségében.

A háború.

A háborúra vonatkozólag a következő sürgönyök érkeztek ma a fővárosba:

Pétervár, aug. 13.

Mukdenből jelentik, hogy a *Retvizán* páncéloshajó megrongált 2 ellenséges hajót, melyek azonnal eltávoztak.

Páris, aug. 13.

A *Petit Parisien* jelenti Pétervárról: *Az orosz port-arthuri hajóhad a japán hajóhaddal megütközvén, súlyos veszteségeket szenvedett.* Hír szerint a *Ballada* és két másik hajó elsüllyedt. Úgy hírlik, hogy az orosz hajóhad többi részét minden irányban szétverték.

Csifu, aug. 13.

Kinai tengerésztisztek azt állítják, hogy az első ideérkezett japán torpedónaszádbomboló elvonult a kinai hadihajók előtt, míg a másik romboló a *Recsitelnit* észak felé vontatta. A *Haicsi* nevű kinai zászlóshajó harc-késztsé tette magát és közölte a japán parancsnokkal, hogy a *Recsitelnit* vissza kell szállítani, mert a semlegességet nyilvánvaló módon megsértette. A japán parancsnok megígérte, hogy a torpedónaszádbombolót a *Csifuba* való visszatérésre fogja bírni. A kinai tengernagy elfogadta a japán becsületszavát s átengedte a rombolót. A *Recsitelnit* megszállásakor keletkezett küzdelemben mind a két fél jelentékeny veszteségeket szenvedett. 16 orosz hiányzik. Az orosz kapitányt a lábán megsértették, de sikerült őt megmenteni.

JOÓ-FÉLE Vizgyógyintézet

A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Az intézet Dr. Kertész Sándor tisztii főorvos felügyelete alatt áll.

Gyógymódok: vizcúra: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinél (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyos fényfürdők. specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

TÁVIRATOK.

Eső hírek.

Zimony, aug 13. Az éjjel Zimonyban és környékén hosszú szárazság után termékenyítő eső esett. A hőmérséklet azonban alig süllyedt.

Eger, aug. 13. Az időjárás némileg javult. A tegnapi nap folyamán erős zivatar és eső volt, de a hőség nem csökkent és így az eső hatása alig érezhető. A szőlőtulajdonosok aggódnak, mert az eső hiánya miatt a fürtök összezsugorodnak.

Beregszász, aug. 13. Beregszászon és környékén tegnap délután 4 órakor és éjjel egy-egy fél óráig tartó csendes eső esett, mely a kaszálókra, legelőkre, tengerire, valamint a mesterséges takarmányvetésre igen jó hatással volt.

Az orosz trónörökös.

Budapest, aug. 13. Pétervárról jelentik: Ma reggel cári kiáltványt tettek közzé, melyben Alexics nagyherceg a cár fiának születését juttatja tudomásul. A cár felszólítja az összes orosz alattvalókat, hogy vele együtt imádkozzanak a Mindenhatóhoz fia jólétéért, ki hivatva van arra, hogy a cárnak Isten kegyelméből adott hatalmának örököse legyen.

Az udvari orvosoktól aláírt jelentés szerint a cárné és az ujszülött trónörökös állapota kitűnő. — A trónörökös cím, mely eddig Mihály nagyhercegé volt, az orosz államtörvények szerint az ujszülött nagyhercegre háramlik.

A szárazság és a manőverek.

Nagyvárad, aug. 13. A Hollód vidékére tervezett nagygyakorlatok elmaradnak, mert a gyakorlatokat a vízhiány miatt nem lehet megtartani.

Borzalmas gyilkosság.

Budapest, aug. 13. Koblenzből írják, hogy a Rajna partján egy ottani péknek áldott állapotban lévő feleségét egy arra haladó ember minden ok nélkül egyszerűen leszúrta. A vadállatot letartóztatták. A szerencsétlen asszony halálán van.

A románok aktivitása.

Budapest, aug. 13. A körülmények arra mutatnak, hogy a legközelebbi általános választáson a románok heves akciót fognak kifejteni nemzetiségi jelöltek érdekében. Goldis László aradi gör. kel. szentszéki titkár a román tanítókhoz, jegyzőkhez és más vezető férfiakkal közösen intézett, a melyben felhívja őket, esküdjének meg családjuk boldogságára, hogy választás alkalmával, a hol román jelölt lesz, csak arra fognak szavazni és nem engedik elbukni az oláh zászlót.

SPORT.

A „Ferencvárosi Torna Club”-ról.

— Szabadkai verseny. —

A F. T. C. Magyarország legnépszerűbb sport egyesülete. Csodálatos az a ragaszkodás és szeretet, a melyvel Ferencváros közönsége körülveszi a clubot, különösen pedig football csapatját. De a sport körökben is általános becsülésnek örvend a club.

E nagy külső és belső sikereket kiváló vezetőinek köszönheti a club, akik nagy szakértelemmel, még nagyobb lelkesedéssel irányítják a club működését. Legnagyobb sikerét a club a labda rugás terén érte el. Csapata megnyerte Magyarország 1902/3 évi labdarugó bajnokságát s az idei tavaszi fordulóban is első helyre került.

A csapat főereje a támadásban van. A támadásaiban az összes játékot és gyorsaságot egyesíti. Az egyes játékosok a következők: Berán József back, Borbás Gáspár jobb összekötő csatár, rendkívül gyors. éles lővő és kitűnő 100 yardos futó. Braun Ferenc jobb szélső csatár, Bródy Sándor középső fedezet, Gorski Tivadar jobb fedezet, nyugodt, biztos szívós játékos, Kovács Géza balösszekötő csatár, gyors és fürgé játékos, lövései veszedelmesek, Manglitz Ferenc balhátvéd, mint versenygyalogló bajnok és mert mint athléta közönségünk előtt is, Movotni Géza bal fedezet, Oláh Aladár kapus, nyugodt játékos, éles szeme biztos rugása van, Pokorny József center csatár, gyors és nyugodt játékos. A közönség kedvence, Weisz Ferenc balszélső csatár. A jó csatár minden kelléke meg van benne. A csapat legjobb játékosa.

A fent ismertetett club bajnoki csapatával fog mérkőzni a „Bácska” Sz. A. C. augusztus 15-én hétfőn d. u. 1/2 órakor a zombori uti pályán. A mérkőzés mindvégig érdekessé és küzdelmesnek ígérkezik, mire a Bácska jó hírű és szorgalmas breningező csapata, valamint az előző években a ferencvárosiakkal szemben elért gyönyörű eredménye enged következtetni. A mérkőzés iránt máris rendkívül nagy az érdeklődés. Kényelmes ülőhelyekről, hűsítő italokról és hideg ételekről gondoskodva van. Ülőhely 1 kor állóhely 20 fill. Jegyek előre Sziberleitner Ferenc ur gyógyszerárában válthatók.

G. Gy.

Nyilttér. *)

Egy meghibbant elméjű egyén kirohanásához.

A »Bácskai Hírlap« augusztus 11-iki számában egy szegény gondnok-ság alatt álló ember használtatta fel magát eszközül, azon jobb remény fejében, hogy engem meghurcolva belőle mindjárt egy valóságos vezérigazgató lesz.

A rágalmozó cikk Halbrohr Sándor névaláírásával jelent meg. Ez az aláírás éppen elég arra, hogy a közvélemény mindjárt elolvasás előtt tisztába jöjjen afelől, hogy a cikkben foglaltak mennyi hülyeséget tartalmaznak. Szegény bárgyú embert csak sajnálni tudom és a megtorló lépéseket is csak azért teszem meg ellene, mert egyéni becsülete és családi szentélyem érintve van, különben hagynám futni azon százak módjára kik a bolondok háza előtt hely szüke miatt várakoznak.

Jelen cikkem korántsem válasz, vagy mentegetődzés akar lenni, Halbrohr Sándor kirohanásával szemben, csupán csak tájékoztató mindazoknak, kik köztem és közte lefolyt per tárgyalásának eredményét nem ismerik, mely abból az általa felhozott váltótartozásból keletkezett.

23863/T 803. szám.

Ő Felsége a Király nevében! — A szabadkai kir. törvényszék Kopilovics Lukács szabadkai lakosnak mint Mamozsits Agoston ügyvéd által képviselt felperesnek, — Halbrohr Sándor és Adolf szabadkai lakosok mint Paukovics Andor ügyvéd által képviselt alperesek ellen 3000 frt váltóösszeg és járulékai 1893. évi június 16 napján 15216 sz. a beadott sommás keresettel indított váltó perében az 1893. évi 15216 sz. sommás végzés ellen 1893. évi 14946 sz. a beadott kifogások folytán 1896. évi szeptember 26 napján 22863. sz. a befejezett jkvi tárgyalás alapján az alulirt napon tartott nyilvános ülésében következőleg ítélt.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

Halbrohr Sándor elleni keresetével a felperes elutasított, ellenben Halbrohr Adolf alperest illetőleg az 1893. évi június hó 17. napján 15216. sz. a. kelt sommás végzés hatályának fenn tartása mellett tartozik nevezett alperes a Szabadkán 1892. évi szeptember hó 10. napján 3000 frtről kiállított váltó alapján mint kibocsajtó a kereseti 3000 frt váltó összeget, ennek 1893. évi március hó 19. napjától járó 6% kamata, 3 frt 88 kr óvási, 1/3% váltódíjat és összesen 65 frtban megállapított perköltséget felperesnek három nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni, de csak abban az esetben, ha — Halbrohr Adolf alperes nem teszi le a részére ezenel megítélt következő fősküt: »nem való hogy a kereseti levélhez A) alatt eredetben csatolt Szabadkán 1892 szeptember 19. napján 3000 frtről kiállított eredeti váltón kibocsajtói aláírásként előforduló Halbrohr Adolf nevet ő — alperes — írta: az sem való, hogy mást annak aláírásával megbizott.«

Érdekében áll tehát a nevezett alperesnek, ennek az ítéletnek jogerőre emelkedésétől számítandó három nap alatt az esküre jelentkezni, és a kitűzendő határnapon az esküt le is tenni, mert ebben az esetben a sommás végzés ezen alperessel szemben is hatályon kívül helyeztetik, a felperes ellene indított keresetével elutasítatik, és három nap alatt végrehajtás terhével 50 frt perköltség megfizetésére köteleztetik.

Felperes és Halbrohr Sándor alperes között a perköltségek kölcsönösen megszüntettetnek.

Felperesi ügyvéd munkadíja 50 frtban, alperesi ügyvéd 50 frtban állapítatik meg a saját feleik ellenében.

Indokok:

Halbrohr Sándor alperest illetőleg a tk. alatt hit. másolatban csatolt árvaszéki rendelvénnyel kitetszőleg bizonyítva van, hogy a nevezett alperes a kereseti váltó kiállítását megelőzőben jogerejüleg gondnokság alá helyeztetett, és minthogy a felperes nem is állítja, hogy ezen gondnokság megszüntetett — Minthogy gondnokság alatt állók terhes szerződéseket nem köthetnek és ennél fogva a váltótörvény 1. § a értelmében szenvedő váltóképességgel nem bírnak, — Ugyanazért ezen alperes ellen indított keresetével a felperest elutasítani kellett.

A perköltségek azonban minthogy maga az alperes sem állítja hogy felperesnek a váltóügylet létre jöttekor tudomása volt a gondnokság alá helyezéséről, — kölcsönösen megszüntetendők voltak.

Halbrohr Adolf alperes tagadja a kereseti váltón látható kibocsajtói név aláírás valódiságát és az erre vonatkozólag kínált fősküt elfogadta; ennél fogva egyéb bizonyíték hiányában a trk. rdta. § a értelmében ennek az alperesnek a fősküt megítélni, s annak el vagy le nem tételéhez képest határozni kellett.

A perköltségek a trk. rdts. 251 §. értelmében ítéltettek meg, az ügyvédek járandósága pedig a trk. rdts. 252 §-hoz képest állapították meg. Szabadkán a kir. törvényszék mint váltóbíró 1893. szeptember 30-án.

Vasdényey, Kelemen, elnök. jegyző.

2207/1894. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1821. évi LX. t. c. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíró 15023/94 számú végzése által Kopilovits Lukács javára, végrehajtást szenvedett Halbrohr Adolf ellen, lak. Szabadkán 1000 frt. tőke ennek 1893. évi március hó 19. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 47 frt. 15 kr. perköltség követelés ereéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal le foglalt és 3900 frtra becsült huszonhat db. fejős tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. stb.

Mindezekből az édeklődő kiolvashatja, hogy én Halbrohr Sándorral szemben nem uzsoráskodtam, hanem követelésemet per útján hajtottam be — A többit majd a sajtóbíró előtt.

Kopilovits Lukács.

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Írta: Sienklewicz Hourik. 36

»Csend, csend! ne kapj a fejedhez, mert még nincs begyógyulva, Csak az Isten adjon jó termést! A gabona oly szép, hogy az ember megcsókolná a földet. Távollétedben rosszul volt ugyan megmunkálva a föld és mégis minden gyönyörűen sikerült.«

Az izmos Magda még a könyein keresztül is nevetett.

»Magda,« szólalt meg Bartek, feleségére bámulva.

»Magda?«

»Mi az?«

»Te olyan vagy...«

Bartek nagy hálát érzett iránta de nem tudott érzelmeinek kifejezést adni.

IX.

Magda csakugyan ért anyit, mint tíz más asszony. Barteket rövidre fogta ugyan, de őszintén ragaszkodott hozzá. A felüdültség pillanataiban, mint például akkor a korcsmában, szemrehányásokat tett, ugyan neki, a szemébe mondta neki, hogy buta, de amugy jobban szerette, ha az emberek másképen gondolkodtak. »Az én Bartekem csak butának tette magát, pedig ő ravasz,« mondogatta többször.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICHIMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Ma vasárnap és holnap hétfőn

SPITZER IGNÁCZ

keze helyiségében

CSENGŐJANI

tambura zenekara

zeneestélyt tart.

Kezdeté 8 órakor.

Jó és tiszta italok és izletes ételek.

**GÁZ- ÉS VILLANYCSILLÁR
KIÁLLÍTÁS.**

Nem kell többé Bécsbe vagy Pestre mennünk

GÁZ- ÉS VILLANYCSILLÁROKAT

vásárolni, mert **SZABADKÁN**

Mayerhoff F.

cégnél (Kossuth-utca) nagy választékban kapható
Szabad megtekintés. Nües vásárlási kényeszer.
Jutányos árak!

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem Szeged 1899.
Arany érem Budapest 1899.
Arany érem Pozsony 1902.
Hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kltolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézhajtásra Herculesnyom-erő-szerkezettel, fa vagy vastá-nyérral. Gyümölcs- és SZŐLŐ-ÖRLŐKET.

bogyózógépeket és gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH TH. és TÁRSA, BÉCS II/1.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

Magyarország legrégebb

bélyegző gyára

az első magy. ruggyanta bélyegzőgyár és véső intézet

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17/B.
Jutányos ára!

Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen! Viszontelárusítók kerestetnek!

GEDULDIGER HUGO
vésnök
**RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ-
gyáros**
Budapest, VI., Váci-körút 17

Tankönyv-vásár!

Ki vagy?
Mutasd könyvtárat
Megismered magad!

„Antikvárium”

Szabadkán a gimnáziummal szemben az összes iskolák részére szükséges könyveket fél áron adja.

„Antikvárium”

Szabadkán a gimnáziummal szemben Késpénzért vesz **könyveket, Zeneműveket, (Kaugjegyet). Rend kívül olcsón ad el.**

Képes levelező-lap csak 1 kr. drbja. Levélpapírok stb.

É bámulatos olvasó.

Tanulók, szülők és nevelők, ha nem akarják pénzüket kidobni, úgy vegyék szükségstetüket az **Antikvárium**ban.

A „Kávé Király”-hoz.

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „Király-kávé”-vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illat szonnal elillan, valamint minden ize s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk brámely postaállomásra bérmentve, utánvét-tel a következő árban:

1 kgres doboz	4 kor.	80 fill.
2	9	—
4	17	20

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin.	Cuba kor.	13.50
1	5 „ „ Ceylon „	12.—
1	5 „ „ Jamaica „	11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

A „Kávé Király”-hoz
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 2/b.

A „Kávé Király”-hoz.

6865/904. tlkvi szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A szabadkai kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Sárcevecics Máté végrehajthatónak, Szlifka János végrehajtást szenvedett elleni 1202 kor. tőke és járuléka, valamint a csatlakozottnak kimondott szabadkai takarékpénztár és zálogház 400 kor. jár. ugy Gergely János és neje Gaál Mária 53 kor. per- és 7 k. 80 fillér végrehajtási költség iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró-ság területén levő, Szabadka város belterületén fekvő, a szabadkai 1750. sz. betétben A I. 5654. hrsz. alatt foglalt VI. kör bej. 4. sz. a. lakház és 120 nszöl udvarra és az 5655. hrsz. a. foglalt 58 nszöl területű Szlifka János és neje Gergely Francisca nevéen álló, az 1881. LX. t.-c. 156. §-a értelmében egészben elárverezendő ingatlanra a l. 1. sorsz. a. Szlifka János javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartása mellett az árverést 1440 koronában megá-lapított kikiáltási árban elrendelte és a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi szeptember hó 12-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmé-ben a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1904. évi június 18-án.

A kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

Dr. Kosztán,
kir. törvényszéki albíró.

Kadapród iskolára
honvéd vagy közösbelire
előkészít:

Csernyei Mór tanár
Ujvidéken.

885./1904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Szabadka szab. kir. város közönsége tulajdonát képező régi baromvásártéri 10, 20, 22, 29, 43, 49, 53, 55, 60, 68, 69, 70, 72, 80, 82, 83, 84, 85 és 91 számú parcellák háztelkek céljaira f. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor a helyszínén nyilvános szóbeli árverés útján tíz évi törlesztés mel-lett el fognak adatni.

Vevők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át azonnal lefizetni, tartoznak továbbá a birtokba vétel napjától a megvett ingatlan adóját, nem külön-ben a kiszabandó átíratási illeteket viselni, a jóváhagyástól számított 10 év alatt a vételári részleteket min-den év január hó 1-én előlegesen a város házipénztárába pontosan befiz-etni, a végleges szerződés pedig a vételári részletek teljes befizetése után fog a vevő költségére kiállít-tatni.

Kelt Szabadkán, 1904. évi augusz-tus hó 9-én.

A városi tanács,

Schicht-szappan

„szarvas” ————— vagy ————— „kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindent itt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Mindenki
nem csak

1000

forint

kaphat

lapunk

könyvnyomdájában.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

HALLATLAN KEDVEZMÉNY

Pártos Hermannál!

Bármily óra rendes javítása 2 évi jótállás mellett 75 kr.

Egy óra üveg frt —.10
Egy pontosan járó ébresztő óra 1.50
Valódi nickel zsebórák 3 frttől feljebb
Kétfedelű ezüst zsebórák 5.50 fe jebb
Valóditajték pipák 1.50 feljebb Javitó műhely aranyműves és ékszer munkákban.

JAVÍTÁSOK GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

Photo-email képek készítése arany-, ezüst- és dublé keretben Mindenféle ékszer munkák ujonnan elkészítése jutányosan

Bács megyei Napló
ára 2 fillér kapható:
Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.
Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.
Meznerics József
fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett
Tenner B.
hán tőzsde és iatévárú üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzede Kossuth utca
Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a törvényszékkal szemben.
Herezl József
fűszer és liszt üzlete Petőfi-utca sarkán.
Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-u
Gerber Jakab
dohánytőzsde és esztérgályos üzletében Kossuth u

Nojesek Géza
fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercesényi utca sarkán.
PALICSON
Menezel Mihály
fűszer és csemege üzletében
Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében Rudics-u.
Kiadóhivatalunkoz intézett levelek csakis belyeggel továbbíthatnak

KULCSÁR vagy ISPANI

állást keres egy kis családdal bíró német ember ki már évek óta egy nagyobb gazdaságot valamint ennek szántiszttségét vezeti. Bizonyítványokkal szívesen szolgál.
Czím a kiadóban.

„ANIMAL“

állatok emésztését elősegítő táppor páratlan és nélkülözhetetlen házi szer
Kitűnő eredménnyel kipróbálva marhák, lovakkal, sertésekkel és juhokkal.
Ara használati utasítással: egy kis esomag 36 fill., nagy 90 fill.
Kapható egyedüli elárúsítónál Szabadka és vidékére:
Hegedűs Bálint Fia Ferencz
mokrini gőzmalomnak lisztraktára és fűszerkereskedése
SZABADKA, Deák-utca Vermes-téle ház.

Tuba rózsá. Sajnáljuk, hogy terveinknek ma nem tehetünk eleget, mert reggeli postával vártunk választ de nem jött, így tehát már máshova lettünk meghíva Ujabb találatát kérünk. „Önkéntesek“ 391.

Hölgyeim. Én egy világlátott 28 éves ifjú vagyok Beszélek angol, francia, olasz, német és magyar nyelven, szeretnék ismeretséget kötni egy vagy több előkelő családdal, hogy Szabadkán való tartózkodásom alatt kellemesen muljon az idő. Levelek „Mérnök“ j. alatt a kiadóba intézendő. 392.

Ügyes ügynök és pénzbeszedő keresetlik egy varrógép raktárba fizetéssel. Cím a kiadóban. 381.

Tanuló leányok felvételnek Lederer Jozefa harisnyakötő üzletében Rudics-utca. 380

Intézeti fehéremiük fiúk és leányok részére készen és rendelésre kaphatók Bauer Jozefa fehéremiük és rövidáru üzletében a kis kápolnával szemben. 390

Egy vagon salgótarjáni szén azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 356.

Jó forgalmu fűszer üzlet visszavonulás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 347.

Bicikli vétel. Egy jó karban levő bicikli kerestetik megvételre. 339.

Izletes ebédkosztot nyerhet 2-3 intelligens uri ember egy jobb családnál. Cím a kiadóban. 173.

Pénzkölcsönt házakra, telkekre, földbirtokokra, második, harmadik helyre is. Cím a kiadóhivatalban. 117

Butorozott szoba a Kazinczy utcában azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 343.

Varró leányok állandó foglalkozásra és tanuló leányokat felvesz Barth Henrikné Eötvös-utca Ugyanott egy kisebb üzlet helyiség azonnal kiadó. 354.

Butorozott szoba kiadó.

Czím a kiadóban.

Mindenütt és minden gyógyszerárban kapható. Ugy a házbau mint utazásnál nélkülözhetetlen szer a

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

mindenütt ismeretes.

Hatásos emésztési zavaroknál és mellékjelenségeinél mint felbűtögés, gyomorégés, hurtnál, székrekedésnél, étvágytalanság gyengeségnél, torokgyulladás, felfúvódásoknál, továbbá mint göres és köhögés, csillapító és kitűnő nyálkaoldó, vér és vese tisztító szer.

Legkisebb rendelés postán 12 kis, vagy 6 nagy üveg bérmentve netto 15 korona.
Kicsinyben 1 kis üveg 30 és nagy 60 fillér.
Vigyázzunk az egyedüli és törvényes zöld apácza védjegyre „Ich dien.“
Ezen védjegy utánzása és forgalomba hozatala, vagy eladása törvényileg meg nem engedett, tehát nem szabadalmazott balzsamnak bírólak büntetettik.

Thierry A. gyógyszerész CENTIFOLIA-KENŐCSE

fájdalom csillapító, puhító, oldódó, húzódo stb. szer. Legkisebb küldemény 2 tégely 3.60 korona bérmentve. Egy tégely vételnél a lerakathál 1.20 kor. Központi főkerakatok Budapesten: Török József, dr. Leo és J. Egger, Lugoson: Vértes. Közvetlen megrendelések így címzendők:
Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, akkor egy nappal előbb lehet küldeni, mint utánvételezésnél és ilyenkor nagyobb utánvételi költségek is vannak, nagyon ajánlatos tehát az összeget rögtön beküldeni, a postautalvány szelvényén a megrendelést megtenni, a pontos cím megjelölésével.

BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Zentai János
gazdasági gépraktára Szabadkán, volt „Hungária“ épület.

Lukács Miklós
vendéglős, Kőlcsey-utca 244 Naponta friss ételek és jó italok Tekepálya

Pártos Herman
órás és ékszerész Szabadkán, főtér.

Kulonesits Balázs
uriszabó üzlete Szabadkán Nemzeti kaszinó épület.

Brauchler János és flai
gőzerőre berendezett butorgyár Állandó butorkiállítás

Dukász Samu
Batthyány-utca Vermes ház, edény piac rőfősáru kereskedés, partie és maradék vétel jutányos áron

Szűcs Ödön
gazdasági gépraktára Szabadkán vasutal szemben.

Mindennemli
nyomatványokat a legjutányosabban és a legesinosabb kivitelben készit Kladek és Hamburger könyvnyomdája Szabadkán.

Weisz János Antal
vizvezeték-, villany és gázvezeték felszerelő műhelye Szabadkán, Eötvös utca.

Személy és ingatlan kölcsön utóbbi 3-4%
Hajdúfy Bertalan,
bankképviselő.
Szabadkán, Erdő-u. 42.

Egyedüli és legbiztosabb szer a láb- és testizadás ellen a JUNÓ. Kapható: Krújajszky P. Dusánál Szabadkán

Házi kenyér
kapható. Naponta 2 friss sütés igen olcsó ár mellett Hegedűs Bálint fia Ferenc Deák utca.

Hamburger Sándor
gőzerőre berendezett vegytisztító intézete Szabadkán, Rudics-utca Fehér ház. 104.

Krammer Antal
uri szabó üzlete Szabadkán, főtér.

Kohn Mór
sörraktára Szabadkán, Damjanich-utca.

Krausz Miksa
bor, sör és szesz nagykereskedő Szabadkán, Petőfi-utca

Karsai Bertalan
első magyar asphalt ipar t képviselője Szabadkán, Petőfi-utca.

Kamerer Mihály
bank és váltó üzlete Szabadkán, Kossuth-utca

Lux Pál
temetkezési vállata Szabadkán, Deák-utca sarok.

Morvay Novák G.
cementárú gyára és cserépkálya raktára Szabadkán, vasutal szemben.

Versendi Gyula
„Otthon“ kávéháza.

Witmann Karoly
„Nemzeti“ kávéháza és étterme Kossuth-utca.

„Pest szálloda“ kávéház és étterem főtér színház épület

Pudler Berta
női kalap üzlete Szabadkán, Rudics-utca

Ohrman Kálmán
vaskereskedése főtér Rádics ház

Barth Henrik
férfi és női szabó Szabadkán, Eötvös-utca.

Engler Ignác
vászon, posztó és divat kelme áruháza Szabadkán, főtér

Schlesinger Ferenc
húscsarnoka Szabadkán, Vass Ádámmal szemben.

Hermann Frigyes
cukrászdája Szabadkán, Kossuth-utca

Kuthy György
húscsarnoka Szabadkán, Deák utca kis kápolna mellett.

Spitzer Ignácz
vendéglője Batthyányi utca

Sugar Béla
uri divatáruháza főtér Rádics ház.

Schamburg Gyula és társa
uri szabó Szabadkán, Teleki-tér.

Sztantics Jozsef,
fakereskedése Szabadkán Wesselényi-ut.

Turbók Jozsef és társa
egyenruha és uri szabó üzlete Szabadkán Kossuth utca.

Tóth Jozsef
Polgári szálloda és étterem vasutal szemben.

Szemmáry János
bor- és sörcsarnoka, Wesselényi-u. Casinóval szemben. Naponta friss csapolás s izletes meleg és hideg ételek

Illés Antal
gyógyszertára a „Vörös kereszt“ postával szemben.

Szőllőssy Károly
borbély és fodrász üzlete Szt. István tér.

27 db 180 cm. hosszúságú teljesen ép tömör kész

tölgyfa lépcső

lépcsőház vagy pinczelépcsőnek alkalmas jutányosan kapható. Czimet megmondja a kiadóhivatal.

Bor eladás.

300 liter nagyburgundi vörös, 1200 liter kövidinka és rizlingi fehér bor literje
20 krét eladó.
Czím a kiadóban.